

Kapelle, maart 2009

Teelttechnisch bericht nr. 2

Actueel

- **Vanwege de koude winter** zijn de onkruiden nog klein en afgehard in de in september gezaaide percelen. In de in oktober gezaaide percelen staat nog bijna geen onkruid, waarschijnlijk is hier nog niet al het onkruid gekiemd. Voer de onkruidbestrijding daarom niet te vroeg uit.
- **Eggen en rollen** voornamelijk op losliggende percelen en percelen waar molshopen en veel dode massa is blijven staan. Let op! Niet op zwenk- en beemdgrassen.
- **Selectie werkzaamheden** kunnen het beste vroeg in het voorjaar worden uitgevoerd, controleer uw percelen op kweek, duist en wilde haver. Kwaliteit is geboden!
- **Sommige percelen Engels raigras** hebben (soms gedeeltelijk) een te dunne stand vanwege slakkenvraat, vaak is de voorvrucht wintertarwe. U kunt Engels raai ook nu inzaaien onder dekvruucht in wintertarwe. Zorg dan wel voor een grassenbestrijding in de wintertarwe. Als u geen bodemherbicide heeft gebruikt in het jaar of in de winter, kunt u ook een combinatie van Atlantis en Hussar gebruiken voorafgaand aan het zaaien van het Engels raai om een schone lei te beginnen.

Onkruidbestrijding breedbladigen

- **Primus** vormt de basis van vele bespuitingen. Wanneer kamille en/of klein kruiskruid voorkomt op uw percelen is het advies om Primus in te zetten. Primus bestrijdt ook kleinere kleefkruid, is veilig voor nateelten en is temperatuursonafhankelijk. Primus dosering 99 ml/ha. Spuiten bij een RV > 60% is aan te bevelen.
- **Verigal D** is voor de graszaadteelt het enige middel voor de bestrijding van ereprijs, paarsedovenetel en akerviooltje. Dit middel verlangt wel temperatuur en zonlicht. In combinatie met Primus is een versterkende werking op kruiskruid te verwachten. Verigal D dosering 1,5-2,5 l/ha.

- **Starane** is het middel voor bestrijding van kleeftkruid, muur, aardappelopslag en varkensgras. Een lage dosering, 0,25-0,5 l/ha toegevoegd aan Primus en Verigal D verbreedt de combinatie en versterkt de werking vooral op kleeftkruid en bloeiende paarse dovenetel.
- **Primstar** werkt, door zijn SE formulering, ook op afgeharde onkruiden of bij drogere weersomstandigheden. Eén liter Primstar bevat 50 ml Primus en 0,5 l Starane. De aanbevolen dosering voor graszaadteelt is circa 0,5-1 l/ha. In combinatie met 1-2 l/ha MCPA ontstaat een breed werkingspectrum op diverse onkruiden, vooral op bloeiend klein kruiskruid, echter onvoldoende voor ereprijs, paarsedovenetel en akkerviooltje.

Een vaak gehanteerd praktijkadvies is:

Bij kamille, muur, klein kruiskruid, kleeftkruid, paarse dovenetel en ereprijs spuiten met:

99 ml/ha Primus + 1,5-2,5 l/ha Verigal D + 1 l/ha MCPA + 0,25-0,5 l/ha Starane*.

- Starane alleen toevoegen bij zware kleeftkruid bezetting of bloeiende paarse dovenetel.

Bij het toevoegen van Starane kan onderstaand een alternatief zijn:

50 cc/ha Primus + 1,5-2,5 l/ha Verigal D + 1 l/ha MCPA + 1 l/ha Primstar.

- **Hussar** is toegelaten in veldbeemdgras en roodzwenkgras ter bestrijding van breedbladige onkruiden zoals kamille, muur en herderstasje. Hussar bestrijdt ook diverse grassen zoals windhalm, raagrass en heeft een nevenwerking op straatgras en ruwbeemdgras. Vanwege deze nevenwerking is Hussar vooral een interessante optie in de teelt van veldbeemd. Wanneer groei aanwezig is kan vroeg in het voorjaar gespoten worden met 100 ml/ha of 200 gram/ha Hussar + 1 l/ha Actirob of 1 l/ha Robbester. Wanneer veldbeemd of roodzwenk onder wintertarwe is gezaaid, kan Hussar in de tarwe worden toegepast zodra het gras een minimale ontwikkeling heeft van 2-4 blaadjes. Dit is vooral bij veldbeemd een belangrijke stap om ruwbeemd en straatgras te bestrijden, echter ook bij roodzwenk, door het wegvallen van Gallant, is dit belangrijk.

Onkruidbestrijding grassen

- **PUMA S EW** kan worden ingezet in Engels raagrass ter bestrijding van duist, windhalm, ruwbeemd en wilde haver. Het is van groot belang dat er voldoende groei is in het gewas. PUMA S EW is het meest effectief wanneer gespoten als de RV hoger is dan 60%. Wanneer de omstandigheden niet optimaal zijn kan 1 l/ha Actirob, 1 l/ha Robbester of 125 ml/ha Agral Gold worden toegevoegd. De dosering van PUMA S EW is 1-1,2 l/ha. Vaak is na een Puma S EW bespuiting een aanvullende N gift van circa 50-100 kg/ha KAS noodzakelijk. Bij een vroege toepassing van PUMA S EW is het mogelijk om 99 cc/ga Primus toe te voegen. Puma S EW kan ook prima in de dekvrucht wintertarwe worden toegepast bij rietzwenk en Engels raai als onderzaai. Bestrijding van grassen in de dekvrucht wintertarwe is altijd goedkoper dan de grassen bestrijden tijdens de teelt van het graszaad!
- **Focus Plus** kan zonder problemen tot half april worden ingezet in Rood- en Hardzwenkgrassen ter bestrijding van tarweopslag, opslag van raagrassen en duist. Als de bestrijding van kweek de belangrijkste reden is om te spuiten, dan eind april toepassen, kweek blijft dan weg tot de oogst.
- **Targa Prestige** (uitvloeier toevoegen) Dit middel heeft kenmerken van Focus Plus, de kweekbestrijding is echter wat sterker. Targa lijkt minder veilig voor het gewas dan Focus Plus, dus bij kweek verdient Focus Plus de voorkeur. In een lage dosering (0,2 l/ha) ook toe te passen ter bestrijding van tarweopslag in Engels raai en veldbeemd.
- **Fusilade** (uitvloeier toevoegen) is een goede bestrijder van duist, kweek en graanopslag.
- **Hussar** valt door zijn nevenwerking op grasachtigen in beide categorieën, het werkingspectrum is al genoemd.

Stikstofbemesting Engels Raaigras en rietzwenk

Diverse percelen, vooral in het zuidwesten, zijn dit voorjaar bemest met organische mest en moeten nog een aanvullende gift. Reken met een werkingscoëfficiënt met ongeveer 50%. De totale stikstofgift moet, afhankelijk van de vroegheid van het gewas, in de loop van april gegeven zijn.

Groeiregulatie met Moddus

Moddus heeft een toelating in alle grassen, maar is lang niet in alle grassen even effectief gebleken. Vooral in Engels raai bleek in het verleden de meeropbrengst van de bespuiting ten opzichte van de kosten marginaal en zeer wisselvallig.

Een Moddus bespuiting in zwenkgras is aan te bevelen. Het exacte tijdstip is lastig aan te geven maar ligt voor onderstaande grassen ongeveer als volgt:

Hard- en roodzwenk - 3e en 4e week april, 0,4-0,5 l/ha

Rietzwenk - 4e week april of 1e week mei, maximaal 0,6 l/ha

Veldbeemd - geen Moddus

Raaigras - alleen wanneer noodzaak aanwezig is, bijv. bij te hoge N-bemesting.

Overige grassen alleen in overleg met uw teeltadviseur. In vooral overjarige grassen op verdrogende gronden geen Moddus toepassen. Algemeen advies: **Bij stress geen Moddus.**

Ziektebestrijding

- **Meeldauw:** Alleen bij zware meeldauw aantasting is het advies te spuiten met 1 l/ha Corbel. Ook zijn bijmengingen met bijvoorbeeld MCPA mogelijk.
- **Bruine roest in veldbeemd:** Het beste tijdstip hiervoor is vanaf eind april tot half mei, het is echter sterk afhankelijk van het ras. Matador is hiervoor het aangewezen middel, de dosering is 1 l/ha. Een combinatie van 1 l/ha Matador + 2-3 l/ha MCPA is mogelijk om eventuele distels aan te pakken, spuiten van MCPA in mei raden we echter niet aan. Wellicht dat het dit jaar tot de eerste week mei mogelijk is vanwege het late voorjaar.

In ons volgende teelttechniek bulletin informeren wij u over fungicide bespuitingen in de andere grassoorten.